

NAPREJ

Glasilno Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Celje, Strossmajerjeva ul. št. 1, pritličje.

Naslov za dopise: Celje pošt. pred. 43. Telef. int. št. 65. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 20 Din, za inozemstvo 30 Din.

Oglasi: prostor 1×65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Beračenje.

Skoro za vsakim vogalom vidiš danes berača. Državljan, ki je osivel in izgubil vse svoje moči pri delu ali pa se morebiti ponesrečil v cvetu svojega življenja, je navezan na tujo usmiljenost. Sramota je to za »kulturno« človeško družbo, za državo, ki razmetava milijone. Sicer so še pred vojno zakoni reševali existenco teh nesrečnežev ter zvalili preskrbo ubožcev na rame občin. Kjer je bilo vsaj nekaj socialnega čuta, so občine tudi preskrbele, čeprav samo skromno, vsaj najbednejše. Tam je bilo potem mogoče izdati stroge naredbe proti beračenju. Nekaterim deželam se je res posrečilo zatreti beračenje od hiše do hiše. Drugod so občine premalo skrbele za reveže in v zavesti te svoje zanikrnosti tudi potem trpele beračenje samo ob gotovih dneh (na pr. ob petkih). Vrednost denarja je padla, občinske podpore revežem pa so ostale v občinah, kjer ni razumevanja za socialne pravice, enake predvojnim. Občine so rajši začele dopuščati beračenje kar »na debelo«, kakor da bi zvišale podpore.

In tako vidimo na pr. v Mariboru javno beračenje (na Štajerskem je bilo pred vojno to neznan), vidimo ga v Celju, posebno ga pa vidimo v Ljubljani. O beračenju po vaših niti ne govorimo.

Danes se nikdo ne izpodtika nad tem; znamenje razmer. In vendar bi moral vsak zaveden državljani zarzdeti od sramu, da mora njegov sobrat prositi — miloščino. Če bi le malo premislil to socialno krivico, bi moral napeti vse sile, da odpravi ta sramotni madež »kulturne družbe«.

Ustanavljajo pač društva za varstvo živali; iz usmiljenja ubijejo žival, ki ne more ne poginiti ne umreti, edino človek sme in mora trpeti do konca — on mora izprazniti kupo do dna — umreti ne more in neče — živeti nima s čim — pa pomagajo mu ne. Ne vidijo, da za človeka to ni dostojno, da mora priskočiti človeku v tem slučaju na pomoč ne posameznik — temveč skupnost. Država bi morala to storiti, vendar država še dolgo ne bo zmožna vršiti te svoje dolžnosti; zato bi morale za enkrat prevzeti to zares občine, ki itak — vsaj po imenu — podpirajo ubožce.

In tu ni dosti premišljevanja treba, kako naj se to zgodi: Ugotoviti je treba, kateri so v občini res ubožci, ki se ne mo-

rejo več sami preživljati, kakšna pomoč bi bila najbolj umestna in koliko bi to veljalo občino. Pri teh podporah je misliti le na podporo »in natura«. Če ne zadostujejo tozadevni fondi, je treba pač zvišati doklade, druge poti ni — le socialna dolžnost je, da pomagajo tisti, ki imajo, če tudi ne dosti, tistim, ki nimajo nič.

Ko je občina to izvršila, je njena druga dolžnost, da brezobzirno zatre v svoji občini vsako beračenje.

Vemo, da je dokaj ljudi, ki izrabljajo ljudsko milosrčnost ter beračijo, čeprav bi si mogli še služiti kruh s poštenim delom. Vse take je treba spraviti brezobzirno v prisilno delavnico, kjer naj ob trdem delu in komaj zadostni hrani premišljujejo minljivosti »lepega ciganskega življenja«.

Neredki postajajo celo slučajji, da brezvestneži navajajo celo otroke v beračenje, to so pač kapitalisti najnižjih globin, ki izrabljajo najdražji kapital — otroke za to, da sami lahko pasejo lenobo.

Socialisti, ki se zavedate človeškega dostojanstva, napravite red v lastni občini! Izvršujte socialistični program tudi v tem oziru in prepričani bodite, da boste našli razumevanje zato tudi pri poštenih nasprotnikih. Pokazali jim boste tako na najlepši način, da socializem ni nobena grdobija, ker je edino le — čista pravica. Grdobija je samo za tiste, ki se boje za svoj debeli žep.

* * *

Te misli smo napisali, ker nam je prišel slučajno v roke tiskani (!) listič, kjer opisuje svoje obupno gorje slepec iz Hotiča pri Litiji. Pravi, da je pred 45 leti vsled nezgode oslepel ter prejema na dan občinske podpore 22 vinarjev! In to ni laž! Županstvo in župni urad v Hotiču potrjujeta to s pečati in podpisi.

Občani iz Hotiča! Ne pustite, da se tako raznaša po svetu vaša brezobzirnost do lastnega trpina brata. Če ne morete prisiliti občinskega odbora, da na občinske stroške dostojno preživi nesrečneža, ki ga je življenje bolj udarilo, kakor tepe vas, pojdite vase, premišlujte, zakaj mu nočejo pomagati ter izberite ob novih volitvah druge. Do takrat pa se pomenite med seboj, 30 posestnikov imate gotovo, ki bi mu dajali vsak enkrat na mesec pošteno hrano.

MILENIN:

Tone Seliškar: Trbovlje.

(Dalje.)

Tudi »Pomlad« zanj ni pomlad. Gleda zemljo, ki se odeva v zeleno oblačilo, vidi prirodu, ki se probuja v novo življenje, njegova pa zre v daljave in vidi vojske, ki na širnih poljanah snažijo in nabijajo puške, da bodo morili ljudi, vidi siromake, ki pobirajo drobtinice z gospodarjeve mize, na bogastvu, na kruhu pa sede pošasti, kapitalisti in njihovi zvesti hlapci in kvartajo za ljudstvo. Tam visoko nad to pijano in pokvarjeno druhaljo pa je pravica in nepregledne trume ubogih trpinov se vzpenjajo k nji. Da, nepregledne so te trume, toliko je poštenih, toda, žal, nezavednih delavcev na zemlji, da bi lahko z enim udarcem razbili železno ograjo in strojnice, ki obdajajo kapitalizem na zlatem prestolu. Toda kaj pomaga vsa ta ogromna sila, kaj pomagajo posamezne žrtve in osamljeni klci, če pa ljudje nočejo resnice, če jim je dražji bič ka-

kor pa duševna in telesna svoboda. In kje naj bo pomlad, če pa solnce ne sije za vse enako, če lepota narave ni vsem dostopna in če visi nad človeštvom noč in dan nevarnost, da se vname novo veliko mesarsko klanje? Ne, do pomladi je še dolga trnjeva pot!

Isti motiv samo v nekoliko drugačni obliki je v pesmi »Človeštvo«. Lepo slika Seliškar povojno dobo v pesmi: »Obup, ki se me polasča ob vsaki kapitalistični konferenci.« Ko je bilo končano usodepolno svetovno klanje, so se zbrale na truplih milijonov nedolžnih žrtev požrešne hiene, da si razdele svoj plen. Tiste, ki jih niso uničili topovi in stvojnice, so poslali domov, kjer pohabljeni, duševno in telesno bolni hirajo in umirajo kakor garjave ovce na dvorišču. Dejali so jim, naj se navdušujejo za zmago in osvobojenje, v resnici pa so ti siromaki še večji sužnji, kakor so bili pred vojno, sami pa so se zbrali za zeleno mizo in sklenili najbolj sramotno in krivično kupčijo, kar jih pozna zgodovina človeštva. Versajska

mirovna pogodba, to nezaslišano in nesramno mednarodno oduševstvo, je vrhunec podivjanosti in krivičnosti kapitalistične družbe. Kako lepo so peli različni Wilsoni o svobodi in ravnopravnosti malih narodov, kako so sipali iz svojih plemenitih ust krilate obljube o lepši bodočnosti in kako so tulile nezavedne ljudske mase od navdušenja za te podle kreature! In kaj vidimo? Naj gospodje mešetarji pokažejo vsaj en narod, ki bi bil zadovoljen s to kupčijo. Slovence so razdelili med Italijane in Nemce, Madžare med Srbe in Romune, Ukrajince med Poljake in Romune, skratka malodane vse male narode so postavili z dežja pod kap. Pa to bi končno še ne bilo tako strašno: bolj žalostna je druga stran tega vprašanja. Premaganim državam, ali bolje rečeno, bednim slojem teh narodov, zlasti nemškega, so natovorili ogromno vojno odškodnino, da si je nemški ali bolgarski delavec ali seljak prav tako malo zakrivil pri prelivanju krvi kakor francoski ali angleški. Štiri države so gospodarsko

popolnoma uničili; toda s tem niso prav nič pomagali svojemu bednemu ljudstvu, kakor bi bilo pričakovati, kajti centralne države so dosedaj plačale v gotovini in blagu že toliko, da bi ne smelo biti pri nas in v drugih zavezniških državah nobenega pomanjkanja. V resnici pa je beda od dne do dne večja, kajti žep požeruhov nima dna in milijarde, ki jih je plačal nemški narod, so izginile brez sledu. Ali je kdo čul do danes, da je katerakoli zavezniških držav položila pred svojim narodom račun o uporabi takozvanih reparacij? Ne in ga tudi ne bo. Tej gospodi ne zadostuje, da je pogubila okrog deset milijonov mladih, krepkih mož, drugih deset milijonov pa je položila na bolniško posteljo, poslala v norišnice in hiralnice, da je zapustila nepregledne množice otrok brez očeta, žena brez mož, mater brez sinov in uničila neizmerna narodna bogastva. Sedaj pleše na razvalinah in skrbno pripravlja novo klanje. Količkaj pameten človek se mora prijeti za glave in obupati nad človeško razsodnostjo,

